

Aan alle zondingsarbeiders van de
Nederlandse Hervormde Kerk in
Nederlands-Nieuw-Guinea

Oegstgeest, 21 december '61.

Beste vrienden,

Toen ik U mijn algemene brief no. 6122 van 27 oktober 1961 schreef, verwachtten wij niet dat wij in 1961 nog sulc een toeneming van de spanning rondom Nieuw-Guinea zouden beleven, als waarin wij nu terecht gekomen zijn. Terwijl steeds meer mensen in Nederland hoopten, dat de Nederlandse regering de nieuwe leiders van het Papoeese volk voorzichtig doch doelbewust zou gaan leiden naar een keuze voor Indonesië, bleek onze regering een andere weg te bewandelen. Zij gaf deze Papoeese leiders de volle gelegenheid om te koersen naar een algehele zelfstandigheid. Vlag, volk lied en nieuwgekozen landsnaam waren er wellicht de Indonesië het meest provocerende tekenen van. De regering van Indonesië berustte er niet in.

President Sukarno kondigde voor de 19e december een rede aan op een wijze, die het ergste deed vermoeden. Tegelijkertijd nam de spanning tussen India en Portugal rondom Goa toe. De inval der Indiase troepen in dit gebied in de nacht van 18 op 19 december en de daaropvolgende machteloosheid van de Verenigde Naties om iets er tegen te doen lieten er geen twijfel meer over bestaan, dat diezelfde Verenigde Naties evenmin bij machte zouden zijn iets te doen tegen een gewapende aanval van Indonesië op Nieuw-Guinea.

Het was uit diepe bezorgdheid over de donkere wolken, die zich snel boven Nieuw-Guinea samenpakten, dat het breed moderamen der Generale Synode onzer kerk 16 december j.l. besloot een dringende oproep tot overheid en volk van Nederland te richten. Reeds vele maanden leefde in de Generale Synode de vraag, of onze hervormde kerk niet opnieuw spreken moest. Ook het advies van de dagelijkse leiding der Ev. Chr. Kerk was hierover ingewonnen. Tot nu toe was de vraag uiteindelijk ontkennend beantwoord. Toen de vorige week de internationale situatie hachelijk begon te worden, besloot het breed moderamen gestimuleerd door een pas ontvangen tot onze kerk gericht appél van de zusterkerk in Halmahera tot een nieuwe oproep tot overheid en volk van Nederland. Het beschouwde de situatie zo kritiek, dat het bij de opstelling afzag van de andere gebruikelijke raadpleging van lichamen als de Raad voor Kerk en Overheid en de Raad voor de Zending. Het achtte enig verder uitstel niet verantwoord. Hiermede wil ik beslist niet suggereren dat wij deze oproep van het breed moderamen betreuren. Wij zijn dankbaar dat de kerk gesproken heeft. Terwille van Nieuw-Guinea, zijn inwoners, U allen die zo nauw met ons verbonden zijt, kunnen wij alleen hopen en bidden, dat onze regering bereid is een nieuwe weg in te gaan.

Hierbij zend ik u de tekst van deze oproep en van de brief van 20-12-'61 waarbij het moderamen der Generale Synode onzer kerk hem aan het moderamen der Algemene Synode der Ev. Chr. Kerk aangeboden heeft. Over de tekst van deze brief is wel overleg met ons geweest.

Dinsdagmorgen 19 december meldde de radio, dat president Sukarno tot een gewapende aanval op Nieuw-Guinea zal overgaan, indien Nederland niet alsnog met een overdracht aan Indonesië zou instemmen. De nieuwsberichten van 1 uur meldden, dat de bisschoppen der r.k. kerk in Nederland tot de regeringen van Indonesië en Nederland een dringend appél gericht hadden om tot een gesprek met elkaar te komen. Ook zij dringen dus aan op een radicale wijziging van het regeringsbeleid.

Wat betekent dit alles voor U, voor Uw werk, voor de Ev. Chr. Kerk, voor land en volk van Nieuw-Guinea? Wij kunnen alleen hopen en bidden, dat onze regering zich bereid zal tonen tot een overdracht, want anders zal Indonesië Nieuw-Guinea met geweld veroveren. Wat zullen de consequenties van een overdracht zijn voor U en Uw werk? Het zal in grote mate afhangen van de wijze, waarop zij tot stand zal komen. Maar één ding is duidelijk: veel, heel veel zal anders worden. Met name in het onderwijs zal dat het geval

- zijn -

zijn. Of en zo ja in hoeverre er dan voor een bepaalde tijd nog plaats zal zijn voor Nederlandse onderwijzers durf ik niet te zeggen. Maar span Uw verwachtingen s.v.p. niet te hoog. Ook een geordende overdracht zal het einde betekenen van veel, waarin U met liefde tot zegen der Papoea's werkzaam was en nog bent.

Er zijn, hoe moeilijk het ook zijn kan, tijden, dat God van ons vraagt om bij de dag te leven. Zo vraagt Hij ook in deze tijd van U om trouw en toegewijd Uw werk te blijven verrichten, rustig te blijven, geen gealarmeerdheid te tonen, U geen zorgen te maken voor de dag van morgen. Dat kunt U met Gods hulp. Want de reden van Uw zijn in Nieuw-Guinea is Gods Rijk en de proclamatie van dat Rijk aan de honderdduizenden Papoea's. Gods Rijk is onder hen gekomen. Maar het is het Rijk van Hem, die zijn leven begon in armoede en eindigde met een rechtelijke moord. Dat Hij zo was en is, daarvoor hebt U God tijdens de kerstdagen opnieuw gedankt. Laat het temidden van alle dreiging en onzekerheid Uw diepe vreugde blijven dienaar en dienares van deze Heer te zijn.

Met hartelijke groeten,
Uw

w.g. G.P.H. Locher

(Dr. G.P.H. Locher)
Secr. Raad voor de Zending

st.no.516.

P.S. U hebt zich er misschien over verbaasd, dat wij in het groetenprogramma van 19-12-'61 geen woord over de kritieke situatie gezegd hebben. De reden was, dat de wereldroep dat stuk er uit geknipt heeft, wat gemotiveerd werd met de mededeling dat de oproep van de synode in de Nieuwadienst reeds was doorgegeven.